

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

Depersonen die van heden een abonnement aan den Postrijder nemen voor het jaar 1869, zullen het blad gratis ontvangen tot den 1^{en} januarij aanstaande.

De Postrijder verschijnt heden eenen dag later dan gewoonte. Wij zijn bezig met het plaatsen eener snelpers die ons zal in staat stellen met meer regelmatigheid en snelheid de bladeren te doen verschijnen en het besteld werk af te leveren. Deze werkzaamheid heeft niet toegelaten het nummer van gisteren op zijnen dag te doen verschijnen.

TONGEREN, DEN 25 NOVEMBER.

Gemeente-raad der stad Tongeren.

De gemeente raad van Tongeren zal aanstaande donderdag, 26 november, om 5 uren 's avonds, eene publieke zitting houden. De volgende voorwerpen zijn aan het dagorder:

- 1° Discussie van de stads begrooting van 1869;
- 2° Voorstel tot het daarstellen van eene teekenschool;
- 3° Besluit nemen over het aanvragen om kosteloos of aan verminderten prijs aangenomen te worden in het stads kollegie.
- 4° Aanbesteding van het maken van een citeern op de St. Nicolas plaats en van een wachthuis op het kerkhof voor de personen gedurende smette lijke ziektes overleden.
- 5° Voorwaarden voor het pachten van gemeente-gronden.
- 6° Benoeming van eenen hoofdonderwijzer in de school der volwasseren.

Het laatste bulletin over den toestand van den prins, meldt dat er geene verandering in zijnen staat gekomen is.

Rechterlijke kronijk.

Het assisen hof van het groothertogdom Luxemburg heeft vrouw Susanna tot de dood straf veroordeeld als plichtig erkend van hare schoon- dochter met vergift omgebracht te hebben. De man des beschuldigde, die insgelijks vervolgd was, is vrijgesproken. Dit proces, dat vijf dagen heeft geduurd, heeft veel gerucht gemaakt. De zaal van het assisen hof was gedurig met aan- hoorders opgepropt.

GIFT MENGSTERS

Het ond-rzoek in de zaak der giftmengsters van Mars Ile, » waarvan eenige maanden gele- den melding is gemaakt, is deze dagen afgelo- pen, en de daarin betrokken personen zijn naar de assisen van het departement der Morien van den Rhone, hooftplaats Aix, verwezen voor welke de openbare behandeling van dit geding den 3 december een a ruvang zal nemen.

De beschuldigden zijn 7 in getal, te weten: de drie hoofdaderessen, (die hare mannen ver- giftigd hebben); de kruisvuldige Joye, die vergif verschaft heeft; eene kaartlegster, die tot de misdaden heeft aangespoord, en nog twee andere vrouwelijke medeplichtigen.

Dit proces wekt eene diepe verontwaardiging bij het publiek op; en bij de overbrenging der beschuldigden van Marseille naar de gevangenis te Aix heeft de overheid voorzorg maatregelen tegen eenen al te grooten toevloed van nieuwsgierigen moeten nemen.

Te Genève is insgelijks een giftmengsters proces aanhangig, t welk de aandacht in hooge mate tot zich trekt. De beschuldigde, zekere jufvrouw Jeanneret, 35 jaren oud, heeft in een tijverloop van een half jaar negen vergiftigingen gepleegd, niet uit wraakzucht, noch met het doel om zich op eenigerlei wijze te verrijken, maar naar het schijnt, uit een even onverklaarbaren als onweer- staanbaren moordlust. Al hare slachtoffers waren personen, die aan hare zorgen als ziekenver- zorgster waren toevertrouwd. Even als Joye, heeft zij zich van planten-vergift (belladonna) be- diend. De openbare behandeling dezer zaak zal den 15 dezer maand plaats hebben.

Landbouw-kronijk.

ZAAIEN.

Sints lang heeft M. Michi in Engeland de voordeelen aangetoond van het gebruik van eene kleine hoeveelheid zaaigran; op eene hectare

wint hij meer graan van 90 liters zaad, dat in den tijd toen hij 185 liters bezigde. Dagelijks komen nieuwe daadzaken de bevestigingen van M. Michi onterstonden. Oulang's riep W. B. Ramsay, van Crouchton-Brackley, in eenen brief aan den Times, de algemeene aandacht op dit vanbelangend onderwerp; hij deed inzien welke overgrote hoeveelheid graan de landbouwers elk jaar verliezen door te dik te zaaien en daartoor zelve hunnen oogst te verminderen. Elkeen beseft welk voordeel voor de bevolkingen zou ontstaan, indien de hoeveelheid zaaigran van de helft werd vermindert. In Engeland stroomden veel landbouwers dezer jure maar 68 tot 90 liters per hectare. In België zoude wij wijs handelen, indien wij, door zoo te werk te gaan, ook hier de opbrengst vermeerderden. Ziehier de hoeveelheid zaad die in Engeland werden gebezigd per hectare: 185 liters korn, 364 liters gerst en 455 liters haver; dat zijn deze hoeveelheden welke de uitstekendste engelsche landbouwers jaarlijks meer en meer beperken. M. Michi heeft op zijn land, bezaaid met 90 liters korn, eene opbrengst bekomen van 43 hectoliters, dit is te zeggen dat een liter zaad 46 liters graan opbrengt.

ZWART KOREN.

Het zwart koren veroorzaakt jaarlijks verliezen aan de tarweteelt M. Schatteman, van Boux wiler, wijst in den Bulletin de l'Agriculture eene zekere remedie tegen deze plaag. Het is namelijk het gebruik an zuiver zaad gekalkt in zwavelzuur. Hij smelt koper sulfaat in kristal- len, in vijfmaal het gewicht aan water, dit is 1 kilo in 5 liters water. De smelting kan geschieden in koud water en is voltrokken in 20 minuten tijds, als men het koper sulfaat tot poeier stampt en in 40 minuten als men het in kristalen laat; men moet het vocht met eenen stok onroeren. De smelting van eenen kilo koper-sulfaat in 5 liters water is voldoende voor het kalken van 200 kilos zaaitarwe, welke men op eenen vloer uitstort en begint met de voornoemde zelfstan- digheid; men roert de tarwe om met eene houten schop, opdat al de granen zouders bevochtigd wezen. Vervolgens wept men er twee grepen, nagenoeg 300 grammen, ongebluschten kalk in poeier op; men roert de tarwe om nu en men legt ze op hoopjes. Als deze werking 's avonds voltrokken is, is het graan 's anderdags genoeg- zaam gedroogd om te worden gezaaid.

Sterfgeval.

Gisteren is te Hasselt overleden de heer Petrus Joannes Willems oud burgemeester der stad Hasselt, oud-voorzitter der provinciale Landbouw kommissie van Limburg, in den ouderdom van 83 jaren.

Ijkplechtigheid van Rossini.

De ijkplechtigheid van Rossini heeft zaterdag (21) in de kerk der H. Drijuvdigheid, met al den luister der katholieke godsdienst plaats gehad. Reeds zeer lang voor 11 ure, verdrongen zich de personen, van kaarten voorzien, in de toegangen der kerk, wier voorgevel met zwart behangen was en bekroond met het naamcijfer van den beroemden meester. Ongeveer 5000 personen zijn erin gelukt de kerk binnen te dringen, alwaar zich al de beroemdheden van allen aard bevonden, welke de hoofd stad bevat. De toevloed volks was zeer aanzienlijk. De hemel met wolken overdekt, scheen zelve deel aan den rouw te willen nemen.

Men schrijft uit Namen, 20 november:

Na de kiezing die te Florence heeft plaats gehad, is de provinciale raad te Namen samengesteld als volgt: 30 leden der behoudende partij tegen 22 liberalen. De 22 liberalen behoorren tot al de kantons, uitgezonderd die van noord-Namen en zuid Namen. De stad Namen en hare kantons kiezen 11 katholieke leden; de andere kantons kiezen 22 liberalen tegen 19 conserva- tors.

Men schrijft uit Brugge, 20 november:

Den 17 dezer had de hustruws Vermeulen, te Wingene, haar dochtertje, rond 22 maanden, alleen thuis gelaten, terwijl zij in de buurt eene hondschap gung doen. Toen hij te rug kwam was het kind echter geheel verbrand.

Men leest in eene correspondentie van het Handelsblad:

Het is met een innig genoegen, hetwelk zonder twijfel door al owe lezers zal igeeld worden, dat ik ditmaal melden kan dat er eindelijk eene ernstige betermis in den toestand van den koninklijken prins is ontstaan. De door- luchtige zieke ademt gemakkelijker en rust

gevolgelyk beter; de eetlust is insgelijks beter en de waterzucht is veranderd. Deze schijnt geheel en al te willen verdwijnen. Natuurlijk is het dat, indien dit door al de geneesheeren onverwachte geval zich voordeed, men op genezig-hopen mag; doch die genezing zou zeer langzaam zijn, ja zou zelfs eenige jaren, gdu- vende dewelke den prins met de grootste zorgen zal moeten omring blijven, moeten duren.

Doctor Koepf, die sedert den dood van Leopold I van zijne functien van geneesheer aan het hof had afgezien, werd over eenigen tijd door den koning teruggeroepen om gezamenlijk met de heeren Wimmer en Henriette, zijne zorgen aan den hertog van Beaufort toe te wij- den. Schoon de heer Koepf de bulletins niet onderteekent, bezoekt hij nogtans dagelijks het zek kind. Het is op verzoek van den heer Koepf zelf, dat zijn naam niet nevens die der andere geneesheeren verschijnt.

HET DRAMA TE SPA. — Onze lezers herin- neren zich, dat den 8 julij laast, rond 5 uren 's avonds, jongelingen, van de paardenloopen die in de nabijheid der stad Spa plaats hadden, trokkerende, nabij een over weiflen gang op de baan van Tonnelet, eenen hond zagten, bezig en voorwerp te verhanden, dat in een papier gewikkeld was. Zij onderden en erkenden met schrik dat het het hoofd van een kind was. De magistraten werden onmiddlijk gewaarschuid, en deden slijtje opsporingen om den vader der misdaad te vinden; zij namen vooreerst de stukken papier, waarin het kinderhoofd ge- wikkeld was, en die werden herkend voor boekken van de fransche dagbladen Figaro en Presse.

Ten zekle tijden verklaarden de mannen der kunst, ter plaatse geroepen om het aldus ont- dekte menschelyk overschot te onderzoeken, dat het kind, waaraan het hoofd behoorde, voldra- gen was; dat het hoofd was afgesneden met een zeer slijtend tng, den dag of daags voor dat het gevonden werd; dat het kind zeker en tijd na zijne geboorte had geleefd, en eindelijk, dat het op den schedel drie wonden had, die voor inslag hadden, zoo niet het leven te beneemen, dan toch het erg in gevaar te brengen.

De eerste opsporingen van het Belgische gerecht bleven nogtans zonder gevolg, toen zekere openbaringen, aan het gerecht gedaan door de echtelinge Mourau, handelaars te Spa, toelieten om met volle zekerheid als de daders der kindermoord dochter Boileau aan te duiden, sedert 20 april in dienst der echtelinge Bureau, rentmeesters te Parijs, die den zomer te Spa waren komen doorbrengen, en een appartement bij de echtelinge Mourau hadden gehouwd.

Dochter Boileau werd te Parijs aangehouden, waar zij zaterdag laast voor het Assisen-hof der Seine verscheen. In het onderzoek heeft zij be- weerd, niet de moeder te zijn van het kind, welks hoofd op den weg van Tonnelet werd gevonden. Hare beweringen werden volkomen gelogen- straft door de uitslagen van het onderzoek.

De ontdekk- g, in de kamer der beschuldigde, van stukken van dagbladen, die zeer goed pasten aan de h bloedte stukken, waarin het kinderhoofd was gewikkeld, en hare aanwezigheid ter plaatse waar het hoofd gevonden werd, eenige oogen- blikken voor de ontdekking, toonen eene onloochenbare betrekking aan tusschen haar en het vermoorde kind.

Doch in 't verhoor verzwakte de beschuldigde in hare loocheningen, en hare bewee uitleg- gingen bevatten eene voldoende bekentenis, om het geweten van den jury gerost te stellen.

Men heeft de gring mis gehoord van doctor Bergeron, die, als hij de verslagen der belgische geneesheeren zag, dadelijk hunne besluiten len aannam.

Twee belgische politiecomisarissen werden insgelijks in de debatten gehoord. Dochter Boileau werd plichtig verklaard, maar er werden verzachtende omstandigheden aange- nomen. Zou zij enkel tot 8 jaren dwangarbeid veroordeeld.

Het volgende adres, letterlijk van eenen rufafschreeven, zou ons danke us goed voor een raadsel kunnen dienen:

heesen hat tel jon
Worden rees ba met te
peert Dr Botlen
haan jok koop busku
rijo tot leeven.

Men denkt dat het wil zeggen:
Eerste bataillon, tweede regement te peerd.
Te bestellen aan Jacobus Kuryu tot Leuven
In alle geval is het geen wonder dat soem- mige brieven niet kunnen besteld worden.

ZONDERLINGE VERZEKERING. — Onder de verschillende soorten van verzekeringen, bestaat er op dit ogenblik eene te New-York, tegen den regen. Bij voorbeeld degene, welke denkt des zaterdags eene goede zaak te doen voor welke goed weder onmisbaar is, laat zich vooraf

voor eene dollar verzekeren. Indien het op dien zaterdag regent, ontvangt hij tienmaal het be- drag der som, welke hij heeft betaald.

Alle donderdagen, aankomst van verschen zee en rivier-visch, gevogelte, wild en inge- maaksels, te Tongeren voor het Begijnhof, n° 1.

Buitenlandsch nieuws.

Parijs, 20 november:

Geheel de polemiek der Parijzer dagbladen, sedier al de politieke gesprekken zijn nog toe- gevoegd aan de gerechtmakende zaak der oprich- ting van een grafonument ter eere van doktor Baudin ten jare 1851 als volksvertegenwoordiger en verdediger der wetten op de barikaden ge- sneveld.

Naar men verzekert, is in den laast gehouden ministerraad besloten dat het Staatsbestuur alle uitdaging van de tegenkantingpartij zal ver- mijden, doch er evenmin van haren kant ver- dragen, en dat er geene kwestie is om nieuwe beperkingen te brengen aan de vrijheid van woord en schrift, ten gevolge der stoutmoedige pleitredens der advokaten, bij de verdediging der in beslag genomen dagbladen.

De familie van wijlen den thans verheerlijkten Bauffort heeft, bij openen brief, in de dagbladen openbare dankzeggingen gebracht aan de onder- schrijvers voor zijn gedrukteken, en kennis ge- geven dat zij zelve zich wenscht te gelasten met de plaatsing van dat monument, doch met goed keuring der mede werkers.

Vijf dagbladen van Parijs zijn nogmaals be- dreigd met een proces ten gevolge der beschrij- vingen voor 't gedenkteken Baudin; en achtal anderen in de departementen, onder anderen te Progrès du Nord van Rijsel worden voor dezelfde reden vervolgd.

Engeland.

Londen, den 20 november.

Op verscheidene plaatsen zijn de kiezers on- derling handgemeen geworden. In Manchester werden niet minder dan twintig zwaargewonde personen naar het gasthuis gebracht. In Cork was de strijd ook zeer ernstig en in Monaghan werd de kandidaat, de heer Shirley, slechts met groote moeite door de politie uit de handen van zijn ruyng reeds waren uitgeslagen. Het is echter niet zeer te verwonderen, dat het ruwe volk handgemeen wordt, wanneer de aanzien- lijke mannen zich niet schamen bij de kiezing- gen de meest onedele wapenen te gebruiken. De hertog de Beaufort heeft gisteren eene rede- voering gehouden in Bistol, welke toont hoever partijhaat zelfs een hertog brengen kan.

« De heer Gladstone, » zeide hij, » is de meest begunstellooze, minst nauwgezette en ellendigste man, die ooit in het Parlement zat. De land- heden en landigenaars van Engeland hebben hem voor 20 jaren verweten, dat hij sir R. Peel volgde. Toen heeft hij gezworen zich op hem te wreken. Hij heeft hen altijd vervolgd en zal daarom de voortgaan, tot dat hij, zooals hij zelfs zeide, iedereen country gentleman zal hebben vernietigt. » De eed van Hannibal is kinderspel hierbij vergeleken, maar het is niet te verwon- deren, dat de Wighs verontwaardigd en bitter vertoerd zijn, dat een hertog zijn grooten invloed misbruikt, om Gladstone te belasteren, op den dag der kiezing, wanneer het onmogelijk is hem te wederleggen of te logenstraffen.

Duitschland.

GOEDE RAAD.

Dezer dagen zond een arme berlijnsche arbeider aan graaf Bismark een korten brief, waarin hij den graaf aanraadt dagelijks twee ponden Virginia tabak te rooken, dan zou hij spoedig van zijne ziekte geheel hersteld zijn. De graaf zond den brief terug met een behoorlijk geldgeschenken en de volgende eigenhandig ge- schreven woorden: « De adressant rooke den aanbevolen tabak op mijne gezondheid. »

Italië.

Rome, 19 november.

Het pauselijke leger heeft eene nieuwe zending van veranderde geweren en poërpatronen, ont- vangen, aangevoerd door het fransche schip LE DIX DECEMBRE, welke gisteren avond uit Toulon in de G. ita Vecchia ten anker is gekomen.

De Opinion van Florentië meldt dat de nieuwe overeenkomst betrekkelijk den ijzerenweg van Savona morgen onderteekend zal worden.